

Sygn. akt I Ca 118/23

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Barbara Bojakowska

Sędziowie: Katarzyna Powalska i Joanna Składowska

Protokolant: Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2023 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. P.

z udziałem J. B.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 29 grudnia 2022 roku, sygn. akt I Ns 417/21

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punktach: I.2., I.2.j, IV., w ten sposób, że:

a/ w punkcie I.2. obniżyć wartość ruchomości z 16696 zł do 14796 zł (czternaście tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt sześć złotych);

b/ uchylić punkt I.2.j w całości;

b/ w punkcie IV. obniżyć zasądzoną od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni tytułem dopłaty kwotę 19991,60 zł do kwoty 19041,60 zł (dziewiętnaście tysięcy czterdzieści jeden złotych 60/100) pozostawiając bez zmian warunki jej płatności.

II. oddalić apelację w pozostałej części;

III. ustalić, że każdy zainteresowany ponosi koszty związane ze swym udziałem w postępowaniu apelacyjnym w granicach sum przez siebie dotychczas wydatkowanych.

Sygn. akt I Ca 118/23

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie z wniosku M. P. z udziałem J. B. o podział majątku wspólnego, ustalili,

że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania J. wchodzi: wierzytelność w postaci nakładów na nieruchomości położoną w S. gminie W., składającą się z działki oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) o powierzchni 0,5035 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Wieluniu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta Kw. nr (...) szczegółowo opisanych w opinii biegłego sądowego rzeczoznawcy majątkowego M. M. (1) z 9 lutego 2022 roku o łącznej wartości 22907,00 zł (pkt I.1), ruchomości o łącznej wartości 16696 zł: wypoczynek z 2015 roku, meble z 2004 roku, telewizor LG z 2010 roku 41”, pralka marki BEKO z 2010 roku, kuchnia gazowa M. z 2006 roku, meble kuchenne, kuchnia mikrofalowa H. z 2013 roku, ciągnik rolniczy URSUS C 330, rok produkcji 1972, samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 1997, kopaczka do ziemniaków z 1967 roku (pkt I.2.a – j), wierzytelność z tytułu zełmowania pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) z 1994 roku o wartości 300 zł (pkt I.3), środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. w wysokości 27,93 zł

(pkt I.4), środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. w wysokości 108,12 zł (pkt I.5). Ponadto oddalono wniosek uczestnika postępowania o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym (pkt II), dokonano podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania w ten sposób, że przyznano na wyłączną własność wnioskodawczyni składnik majątkowy wymieniony w pkt I. 4, a uczestnikowi postępowania składniki majątkowe wymienione w pkt I. 1, 2, 3 i 5 (pkt III), zasądzono

od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni tytułem dopłaty do wyrównania udziału w majątku wspólnym 19991,60 zł płatną jednorazowo w terminie 3 miesięcy

od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi jej płatności (pkt IV) oraz oddalono wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie od uczestnika postępowania zwrotu kosztów postępowania (pkt V)

i nie obciążono zainteresowanych kosztami postępowania ponad poniesionymi i ustalono,

że w pozostałym zakresie zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie w kwotach dotychczas przez siebie wydatkowanych (pkt VI).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

11 października 2003 roku wnioskodawczyni i uczestnik postępowania zawarli związek małżeński. Po ślubie wnioskodawczyni wprowadziła się do męża do S.,

„na gospodarstwo”, które uczestnik postępowania odziedziczył po ojcu M. B. (1). Razem z małżonkami, mieszkała również matka J. B..

W skład gospodarstwa rolnego, które prowadził J. B. wchodziły 4 ha ziemi oraz budynek mieszalny, budynek stodoły i budynek obory. Uczestnik postępowania nie posiadał żadnych maszyn rolniczych.

Po urodzeniu córki wnioskodawczyni zachorowała na depresję poporodową. W związku ze stanem, w jakim znajdowała się M. P., uczestnik postępowania przejął na siebie wszystkie obowiązki związane z opieką nad dzieckiem, jak również z pracami

w gospodarstwie rolnym. Dużą pomoc w tym trudnym czasie małżonkowie otrzymali od swoich rodziców. Po ustabilizowaniu stanu psychicznego, wnioskodawczyni przejęła od męża obowiązki związane z opieką nad dzieckiem oraz w miarę możliwości fizycznych pomagała w prowadzonym gospodarstwie rolnym.

W 2005 roku małżonkowie otrzymali z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotację finansową na rozwój gospodarstwa niskotowarowego – hodowlę trzody chlewnej. Za otrzymane środki został pobudowany garaż o powierzchni 51,32 m²

oraz budynek gospodarczy – obora o powierzchni 34,95m². Małżonkowie zakupili również ciągnik rolniczy URSUS C 330 o nr rej. (...). W tym czasie małżonkowie utrzymywali się z dochodów uzyskiwanych z gospodarstwa rolnego, w tym ze sprzedaży ziemniaków, zboża oraz trzody chlewnej. W prowadzeniu gospodarstwa rolnego małżonkom pomagali również rodzice z obu stron.

Małżonkowie po ślubie wspólnie rozpoczęli remont budynku mieszkalnego należącego do uczestnika – wykonano nowy dach (pokrycie blachodachówką), wymieniono cztery okna, drzwi wewnętrzne (bez futryn) oraz piec centralnego ogrzewania, pomalowano elewację budynku, zakupiono meble – częściowo używane, sprzęt AGD i RTV. Zostało również wykonane ogrodzenie betonowe oddzielające część mieszkalną od gospodarczej. Prace wykonywano etapami, w zależności od możliwości finansowych storn.

Małżonkowie wspólnie prowadzili gospodarstwo rolne, w tym zajmowali się hodowlą trzody chlewnej oraz sprzedażą ziemniaków. Roczna hodowla wynosiła 50-60 sztuk, a miesięczna sprzedaż od 5 do 6 sztuk. Uzyskane z gospodarstwa środki pieniężne, które wynosiły miesięcznie od 2000 zł do 3000 zł były przeznaczane na utrzymanie domu i gospodarstwa. W prowadzeniu tego gospodarstwa pomagali również rodzice wnioskodawczynie – uczestnik postępowania wraz z teściami wzajemnie wspierali się przy pracach na roli. J. B. miał również nieograniczony dostęp do maszyn rolniczych posiadanych przez teściów, w tym m.in. kombajnu do zboża, kopaczki do ziemniaków.

W październiku 2011 roku, kiedy córka M. skończyła 7 lat, wnioskodawczynie podjęła pracę w Ubojni (...) w S.. Początkowo, przez okres od 3 października 2011 roku do 31 grudnia 2016 roku pracowała na 1/2 etatu. Następnie, w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 30 listopada 2020 roku na 3/4 etatu, a od 1 grudnia 2020 roku do chwili obecnej jest zatrudniona na cały etat. Wynagrodzenie w wysokości najniższej krajowej, które otrzymywała wnioskodawczynie było liczone proporcjonalnie od wysokości etatu. Za uzyskane wynagrodzenie wnioskodawczynie zakupiła pralkę i kuchenkę elektryczną.

W trakcie trwania małżeństwa zainteresowani zakupili kopaczkę do ziemniaków oraz dwa samochody: marki V. (...) o nr rej. (...) oraz marki O. (...) o nr rej. (...), które po wyprowadzce wnioskodawczynie pozostały u uczestnika postępowania. Samochód osobowy marki O. (...) został 30 czerwca 2021 roku zezłomowany. Za zezłomowanie uczestnik otrzymał kwotę 300 zł, którymi to pieniędzmi.

W lipcu 2017 roku wnioskodawczynie wyprowadziła się z domu uczestnika postępowania S., zabierając ze sobą jedynie rzeczy osobiste.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z 5 marca 2021 roku, sygn. akt I 1 C 596/19, który uprawomocnił się 13 marca 2021 roku, małżeństwo M. i J. B. zostało rozwiązane przez rozwód, z winy pozwanej.

Na dzień 13 marca 2021 roku saldo na rachunku bankowym należącym do M. P., a prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. wynosiło 27,93 zł.

Na dzień 13 marca 2021 roku saldo na rachunku bankowym należącym do J. B., a prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. wynosiło 108,12 zł.

Pismem z 14 kwietnia 2021 roku, M. P. działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, zwróciła się do J. B. z propozycją polubownego podziału majątku dorobkowego stron pochodzącego z małżeństwa. W piśmie tym zostały wymienione składniki wchodzące w skład majątku dorobkowego oraz projekt ich podziału. Wskazano jednocześnie, iż tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym M. P. oczekiwała spłaty 25000 zł.

Aktualna wartość nakładów dokonanych na nieruchomości położoną w S., gminie W., składającą się z działki nr (...) o powierzchni 0,5055 ha, dla której Sąd Rejonowy w Wieluniu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw. nr (...) w postaci: budynku garażu, obory oraz płotu wynosi 12897 zł, remontu dachu polegającego na wymianie pokrycia dachowego, wymianie okien i drzwi wewnętrznych oraz pieca centralnego ogrzewania, została ustalona na 10010 zł.

W skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania wchodzi ruchomości: wycieczek z 2015 roku o wartości 243 zł, meble z 2004 roku o wartości 81 zł, telewizor LG z 2010 roku 41" o wartości 203 zł, pralka marki BEKO z 2010 roku o wartości 0 zł, kuchnia gazowa M. z 2006 roku o wartości 0 zł, meble kuchenne o wartości 0 zł, kuchnia mikrofalowa H. z 2013 roku o wartości 45 zł, ciągnik rolniczy URSUS C 330, rok produkcji 1972 o wartości 10696 zł, samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 1997 o wartości 3528 zł, kopaczka do ziemniaków z 1967 roku o wartości 1900 zł. Do majątku wspólnego wchodzi również: środki pieniężne w kwocie 300 zł za zezłomowanie samochodu osobowego marki O. (...), środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. w wysokości 27,93 zł, środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. w wysokości 108,12 zł.

Wszystkie ruchomości należące, w dacie uprawomocnienia się rozvodu, do majątku wspólnego zainteresowanych, pozostały na wyposażeniu budynku mieszkalnego, który zamieszkuje uczestnik postępowania wraz z matką T. B. oraz gospodarstwa rolnego. Uczestnik postępowania jest także w posiadaniu samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...).

Stan faktyczny został oparty o materiał dowodowy: osobowy w postaci tych twierdzeń wnioskodawczyni i uczestnika postępowania, które nie zostały zakwestionowane w toku postępowania przez zainteresowanych (art. 230 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) oraz zeznań świadków: T. B., E. M., B. M., D. M. oraz Ł. M., a także nieosobowy w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy.

Sąd uznał za całkowicie wiarygodny, zebrany w sprawie, nieosobowy materiał dowodowy. Wszelkie dokumenty zostały bowiem, sporządzone przez podmioty do tego uprawnione, w ramach przyznanych im kompetencji, a prawdziwości i autentyczności oraz mocy dowodowej tychże dokumentów strony nie podważyły i skutecznie nie zakwestionowały.

Sąd uznał także za wiarygodną sporządzoną przez biegłego sądowego M. M. (1) opinię, gdyż jest ona jasna, wewnętrznie niesprzeczna oraz naukowo i logicznie uzasadniona. Sąd nie dostrzegł żadnych ważnych powodów, które zmuszałyby do dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego. Nadto, opinia ta nie została skutecznie zakwestionowana przez zainteresowanych, w tym w szczególności w zakresie ustalonych wartości.

Sąd uznał także, co do zasady, za wiarygodne zeznania świadków, gdyż w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia zeznania te znajdowały oparcie w pozostałym, uznanym za prawdziwy, materiale dowodowym oraz korespondowały z zeznaniami zainteresowanych. Sąd jednak nie tracił z pola widzenia faktu, iż w świetle konfliktu, jaki panuje między M. P. i J. B. oczywistym jest, że zeznania świadków – członków najbliższej rodziny były zdeterminowane przez tę sytuację i miały na celu przede wszystkim wsparcie wersji zdarzeń przedstawionej przez tę stronę, z wniosku której zostali wezwani w charakterze świadków.

Wskazano też, że świadkowie T. B. i E. M. (mama i siostra uczestnika postępowania), zeznając na okoliczność udziału zainteresowanych w powstaniu majątku wspólnego podkreślały, iż to J. B. w głównej mierze przyczynił się

do powstania tego majątku, a M. P. jedynie z tego majątku korzystała i trwoniła na swoje potrzeby. Z kolei, świadkowie B. M. i Ł. M. (mama i brat wnioskodawcy) zeznali, iż to dzięki nakładom czynionym ze strony rodziny wnioskodawcy wykonano wszystkie prace remontowe oraz zakupiono sprzęty. Natomiast zeznań D. M., w ocenie sądu, nie można uznać za w pełni obiektywne, bowiem świadek wiedząc na temat nakładów poczynionych przez małżonków oraz nabytych przez nich ruchomości, w tym źródeł środków finansowych przeznaczonych na te inwestycje uzyskał od B. M. – mamy wnioskodawcy.

Sąd nie dał wiary także tym zeznaniom uczestnika postępowania, w których twierdził, że z chwilą wyprowadzki z domu wnioskodawcy przejęła wierzycelność (środki pieniężne) 15000 zł, stanowiące oszczędności stron. Uczestnik postępowania nie wykazał tych okoliczności żadnymi obiektywnymi dowodami.

Podsumowując, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, niewątpliwym jest dla sądu, iż w skład majątku wspólnego wchodzi: nakłady poczynione na nieruchomości stanowiącą własność J. B. położoną w S., gminie W., składającą się z działki oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) o powierzchni 0,5055 ha, objętą księgą wieczystą Kw. nr (...), ruchomości stanowiące składniki wyposażenia domu, aktualnie będące w posiadaniu uczestnika postępowania oraz ruchomości stanowiące wyposażenie gospodarstwa rolnego, aktualnie będące w posiadaniu uczestnika postępowania, samochód osobowy marki V. (...), nr rej. (...), środki pieniężne za zezłomowanie samochodu osobowego marki O. (...) i środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych w Rejonowym Banku Spółdzielczym w L..

Sąd wskazał na przepisy art. 43 i 45 – 46 kro przy odpowiednim zastosowaniu art. 1035 - 1046 oraz art. 213 - 218 k.c. oraz art. 35 kro i stwierdził, że w przedmiotowej sprawie ustalono, że wspólność majątkowa istniejąca między zainteresowanymi wynikająca z zawartego przez nich małżeństwa, wygasła z mocy rozvodu orzeczonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z 5 marca 2021 roku, który uprawomocnił się w 13 marca 2021 roku i dlatego zachodzi konieczność dokonania przez zainteresowanych podziału majątku wspólnego.

Kolejno wskazano na art. 684 k.p.c. i art. 567 § 3 k.p.c., a także art. 43 kro, art. 45 kro, art. 33 kro, art. 686 k.p.c. i orzecznictwo z tym związane i zauważono, że zadaniem sądu, w niniejszym postępowaniu było: ustalenie składu i wartości majątku wspólnego zainteresowanych, ustalenie wartości nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków, ustalenie, w jakim zakresie każde z małżonków przyczyniło się do powstania majątku wspólnego.

Mając powyższe na uwadze i kierując się wskazanymi zasadami, sąd ustalił skład majątku wspólnego oraz wartość poszczególnych jego składników, a także dokonał pozostałych niezbędnych rozliczeń między zainteresowanymi.

Sąd uznając, iż w trakcie trwania związku małżeńskiego ze środków wspólnych tj. osiągniętych przez małżonków dochodów z prowadzonego wspólnie gospodarstwa rolnego oraz dochodów w postaci wynagrodzenia za pracę wnioskodawcy, nabywane były poszczególne składniki majątku, w tym czynione były nakłady na nieruchomość uczestnika postępowania w S., ustalił iż w skład majątku wspólnego wchodzi: nakłady poczynione na zabudowaną nieruchomość położoną (...), gminie W., składającą się z działki oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), o powierzchni 0,5055 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw. nr (...) stanowiącą własność J. B. o łącznej wartości 22907 zł, ruchomości stanowiące składniki wyposażenia domu aktualnie będące w posiadaniu uczestnika postępowania oraz ruchomości stanowiące składnik wyposażenia gospodarstwa rolnego będące w posiadaniu uczestnika postępowania o łącznej wartości 16696 zł, środki pieniężne za zezłomowanie samochodu osobowego marki O. (...) w wysokości 300 zł, środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych w Rejonowym Banku Spółdzielczym w L. w łącznej wysokości 136,05 zł.

Dla sądu wartość zarówno nieruchomości, jak i poszczególnych ruchomości została ustalona w oparciu o opinię powołanego w sprawie biegłego M. M. (1), który dysponując odpowiednią wiedzą specjalistyczną, w sposób wyczerpujący, odnosząc się do zgłaszanych przez zainteresowanych zastrzeżeń i wniosków, oznaczył wartość poszczególnych składników majątkowych.

Powołując się na art. 43 § 1 i 2 kro stwierdzono, iż w przedmiotowej sprawie J. B. wniósł o ustalenie nierównych udziałów w stosunku 10% dla wnioskodawczynie i 90 % dla uczestnika. Z kolei, w odpowiedzi na powyższe, wnioskodawczynie wystąpiła o ustalenie równych udziałów w majątku wspólnym.

Powołując się na orzecznictwo odnośnie kwestii ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, stwierdzono, iż żadna ze wskazanych sytuacji, uzasadniających przyjęcie nierównych udziałów, nie miała miejsca w przypadku zainteresowanych.

Ze stanu faktycznego niniejszej sprawy wynika jednoznacznie dla sądu i w sposób nie budzący wątpliwości, iż zainteresowani w równym stopniu przyczynili się do powstania majątku wspólnego. Małżonkowie zgodnie, w naturalny sposób, z uwzględnieniem swoich osobistych predyspozycji, dokonali podziału ról małżeńskich. M. P.

po ustabilizowaniu stanu psychicznego wzięła na siebie ciężar dbania o dom, a J. B. wzięł na siebie ciężar utrzymania i zabezpieczenia finansowego założonej rodziny. Nie można pominąć faktu, iż M. P. pomagała mężowi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, a w momencie kiedy córka osiągnęła wiek 7 lat podjęła pracę zawodową, początkowo na 1/2 etatu, a później na 3/4 etatu. W ocenie sądu, małżonkowie w równym stopniu przyczynili się do powstania majątku wspólnego i w równym stopniu korzystali ze wspólnie zgromadzonego majątku.

Z uwagi na powyższe, sąd nie uwzględnił, żądań uczestnika postępowania w zakresie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, uznając, iż każde z małżonków w równym stopniu przyczyniło się do jego powstania, a tym samym przysługują im równe udziały w tym majątku.

Z kolei, przystępując do dokonania podziału majątku wspólnego, sąd kierując się treścią art. 567 § 3 k.p.c. poprzez art. 680 - 689 k.p.c., miał na uwadze odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności (art. 617 – 625 k.p.c.), a w szczególności art. 622 i 623 k.p.c.

Sąd rozważył także przepisy kodeksu cywilnego, które w razie braku zgodnego wniosku, co do sposobu podziału preferują w pierwszej kolejności podział fizyczny rzeczy, polegający na przyznaniu poszczególnych składników majątkowych każdemu z małżonków, stosownie do wielkości ich udziałów w majątku wspólnym (art. 211 k.c.). Natomiast

w sytuacji, gdy tego typu podział nie jest możliwy lub celowy, przyjmują, że w grę może wchodzić przyznanie wszystkich składników majątku wspólnego jednemu z małżonków i zasądzenie od niego na rzecz drugiego z małżonków spłaty odpowiadającej wartości jego udziału w majątku wspólnym (art. 212 § 2 k.c.).

Przechodząc do omówienia sposobu podziału majątku wspólnego wskazano, iż sąd uwzględnił skład majątku, dotychczasowy sposób korzystania przez zainteresowanych ze składników tego majątku oraz zgłoszone przez zainteresowanych propozycje jego podziału.

Mając na uwadze, iż wnioskodawczynie nie zamieszkuje w nieruchomości, na którą poczyniono nakłady, gdyż stanowi ona majątek osobisty uczestnika postępowania oraz nie korzysta ze znajdujących się tam ruchomości, w tym sprzętu rolniczego sąd uznał, iż powinny one pozostać przy uczestniku postępowania, w związku z tym przyznał

na wyłączną własność J. B. wierzytelności w postaci nakładów na nieruchomości o wartości 22907 zł, ruchomości wymienione w pkt I. 2 postanowienia o wartości 16696 zł, w tym samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...) o wartości 3528 zł oraz ciągnik rolniczy URSUS C 330 o wartości 10696 zł, wierzytelność z tytułu zezłomowania pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) wymienioną w pkt I. 3 oraz środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. wymienione w pkt I. 5.

Wnioskodawczyni natomiast sąd przyznał środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Rejonowy Bank Spółdzielczy w L. wymienione w pkt I. 4 postanowienia.

W tej sytuacji zachodziła dla sądu konieczność wyrównania udziałów poprzez przyznanie spłaty. Co do zasady, mając na uwadze wartość majątku, który przypadł uczestnikowi postępowania, to on powinien spłacić wnioskodawczynię.

Wartość całego majątku to suma składająca się z następujących kwot: 22907 zł – wartość nakładów poczynionych na nieruchomości w S., gmina W., 16696 zł – wartość ruchomości, 300 zł – wierzytelność z tytułu zezłomowania pojazdu marki O. (...), 27,93 zł – środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...), 108,12 zł – środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym o nr (...). Tak, więc, przy równym podziale każdy powinien uzyskać majątek o wartości 20019,53 zł ($40039,05 \text{ zł} : 2$).

W wyniku dokonanego podziału uczestnikowi postępowania przypadł majątek o łącznej wartości 40011,12 zł = 22907 zł + 16696 zł + 300 zł + 108,12 zł. Natomiast, wnioskodawczyni przypadł majątek o wartości 27,93 zł.

Tym samym, celem wyrównania udziałów, uczestnik postępowania powinien spłacić wnioskodawczynię 20005,56 zł ($40011,12 \text{ zł} : 2$), natomiast wnioskodawczyni powinna spłacić uczestnika postępowania 13,96 zł ($27,93 \text{ zł} : 2$), co daje kwotę spłaty na rzecz wnioskodawczyni w wysokości 19991,60 zł.

Jednocześnie, mając na uwadze możliwości zarobkowe oraz sytuację życiową wnioskodawczyni i uczestnika postępowania, sąd ustalił spłatę powyższej kwoty w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi jej płatności.

O kosztach postępowania, sąd orzekł w oparciu o treść art. 520 § 1 k.p.c. oraz na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Apelację od postanowienia wniósł uczestnik postępowania, zaskarżając je w odniesieniu do rozstrzygnięć zawartych w punktach I. II i IV, zarzucając:

- 1/ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia a polegający na błędnym ustaleniu, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi kopaczka do ziemniaków z 1967 roku (pkt. I. 2 j), podczas gdy została ona nabyta przez matkę uczestnika postępowania T. B.,
- 2/ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia a polegający na ustaleniu, iż udziały małżonków w majątku wspólnym są równe, podczas gdy zostały spełnione przesłanki warunkujące ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, albowiem to w głównej mierze uczestnik postępowania przyczynił się do powstania tego majątku, a wnioskodawczym M. P. jedynie z tego majątku korzystała i trwonila na swoje potrzeby,
- 3/ naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 KPC poprzez:
  - błędną ocenę materiału dowodowego, tj. zeznań uczestnika postępowania J. B. i świadków T. B. i E. M. poprzez uznanie,

że brak jest przesłanek uzasadniających ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym stron w sytuacji, gdy przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że to uczestnik postępowania poprzez osobiste starania, w tym wychowanie wspólnej córki, w zdecydowanie większym niż wnioskodawczyni zakresie tworzył majątek wspólny,

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i bezzasadną odmowę przyznania wiary zeznaniom uczestnika postępowania, a także świadków T. B. i E. M. w których twierdzili, że z chwilą wyprowadzki z domu wnioskodawczyni przejęła wierzycelność (środki pieniężne) 15000 zł, stanowiące oszczędności stron, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że 24 lipca 2019 roku wnioskodawczyni zlikwidowała lokatę na kwotę 9135 zł i przelała na swój rachunek bankowy, (w międzyczasie cofając upoważnienie dla uczestnika postępowania), a następnie kwotę tę wypłaciła, a także wyprowadzając się z domu zabrała ze sobą 6000 zł,

- błędne przyjęcie, że uczestnik postępowania jest w stanie uiścić na rzecz wnioskodawczyni (...)60 zł tytułem dopłaty do wyrównania udziału w majątku wspólnym w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wynika, że uczestnik postępowania, z uwagi na swoją sytuację materialną, nie jest w stanie dokonać dopłaty w tym terminie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniosł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części poprzez ustalenie, że udziały stron w ich majątku wspólnym nie są równe i udział wnioskodawczyni w tym majątku wynosi 10 % a uczestnika postępowania 90 % oraz poprzez zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni tytułem dopłaty do wyrównania udziału w majątku wspólnym kwoty obliczonej stosownie do przysługujących im udziałów w majątku wspólnym, z pominięciem wartości ruchomości w postaci kopaczki do ziemniaków z 1967 roku (pkt. I.2 j) i doliczeniem do majątku dorobkowego środków pieniężnych 15135 zł, a także rozłożenie dopłaty na 4 równe raty płatne w terminie co 6 miesięcy każda od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi jej płatności, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi 1 instancji, orzeczenie, że wnioskodawczyni i uczestnik postępowania ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka M. B. (2), na okoliczność przyczyniania się każdej ze stron do powstania majątku wspólnego, a także zabrania przez wnioskodawczynię wspólnych oszczędności stron 6000 zł oraz przeznaczania przez nią na własne potrzeby pieniędzy ze zlikwidowanej lokaty 9135 zł, poświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii dowodu wpłaty - pokwitowania z 14 lutego 2017 roku na okoliczność dokonania 14 lutego 2017 roku przez uczestnika postępowania wpłaty własnej 8800 zł na rachunek bankowy wnioskodawczyni, która to kwota została ulokowana następnie na lokacie, poświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii decyzji Burmistrza W. nr WP. (...). (...).2023.IS z 11 stycznia 2023 roku, oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania na okoliczność aktualnej sytuacji materialnej uczestnika postępowania.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczyni wniosła o oddalenie apelacji, pominięcie dowodów przywołanych w apelacji jako spóźnionych, albowiem uczestnik nie uprawdopodobnił, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie było możliwe albo potrzeba ich powołania wynikała później i zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu wywołanym wniesieniem apelacji według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika postępowania zasługuje na uwzględnienie jedynie w niewielkim zakresie..

Należy zgodzić się ze stroną skarżącą, że Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych naruszył prawo procesowe – art. 233 § 1 k.p.c. i poczynił błędne ustalenia faktyczne jedynie w zakresie zaliczenia i stwierdzenia, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi kopaczka do ziemniaków z 1967 roku - opisana w pkt. I. 2 j postanowienia - o wartości 1900 zł.

Ze stanowiska samych zainteresowanych wyrażonych na rozprawie apelacyjnej

(k. 218 – 218 v, minuta 00:05:48 – 00:25:20) oraz zeznań świadka T. B.

(k. 46 v., minuta 00:09:57 – 00:30:10, koperta – k. 47) wynika, że na ten sprzęt rolniczy uczestnik otrzymał pieniądze od swojej matki, co uzasadnia stanowisko, że przedmiot ten stanowił majątek osobisty uczestnika, biorąc pod uwagę zasadę surogacji (art. 33 pkt 10 kro), gdyż przedmiot majątkowy nabyty przez darowiznę stanowi majątek osobisty konkretnego małżonka, chyba że darczyńca postanowił inaczej. Czyli, darowizna od matki wchodzi do majątku osobistego syna, a nie do majątku wspólnego syna i synowej. Z akt sprawy nie wynika, że matka uczestnika postanowiła inaczej.

W pozostałym zakresie - wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych nie naruszył prawa procesowego – art. 233 § 1 k.p.c.,

W tym miejscu przypomnieć należy, że dla skuteczności naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarczy samo twierdzenie, że sąd dokonał wadliwej oceny dowodów, co doprowadziło do wadliwych ustaleń faktycznych, które zdaniem apelującego nie odpowiadają rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie oraz wykazanie przez apelującego przyczyn dyskwalifikujących ocenę dowodów dokonaną przez sąd. Należało zatem wskazać, oraz udowodnić, że sąd w procesie dokonywania ustaleń faktycznych naruszył zasady logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, gdyż to jedynie może zostać przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów. Samo więc przedstawienie przez apelującą własnej wersji wydarzeń składającej się na stan faktyczny sprawy, nie jest wystarczające do podważenia ceny dowodów dokonanej przez sąd. Takie twierdzenia uznać należy jedynie za polemikę z ustaleniami dokonanymi przez sąd pierwszej instancji i nie może zostać uwzględnione przez sąd odwoławczy.

Należy także zauważyć, że w świetle art. 233 § 1 k.p.c., przy zróżnicowanym i sprzecznym co do treści materiale dowodowym, o treści ustaleń faktycznych decyduje ostatecznie przekonanie sądu. Jeżeli w sprawie istnieją dwie grupy przeciwstawnych dowodów, to ustalenia faktyczne z konieczności muszą pozostawać w sprzeczności z jedną z nich. W takiej sytuacji, sąd orzekający w ramach i granicach swobodnej oceny dowodów ma prawo eliminacji pewnych dowodów, poprzez uznanie, że pozbawione są one wiarygodności albo że nie są istotne.

Odnosząc powyższe do realiów rozpoznawanej sprawy nie sposób jednak zgodzić się z apelującym, że Sąd Rejonowy dokonując swych ustaleń faktycznych, niewłaściwie ocenił zeznania świadków i samych zainteresowanych (poza ww. okolicznością odnoszącą się

do składnika majątku w postaci kopaczki do ziemniaków) co dorowadziło do błędnego, jego zdaniem, wniosku, że udziały zainteresowanych w majątku wspólnym nie są równe.

W zakresie powyższego zarzutu, przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że zasadą przewidzianą przez art. 43 § 1 kro. jest równy udział małżonków w majątku wspólnym, i że odstępstwa od tej zasady noszą charakter wyjątku.

W myśl natomiast art. 43 § 2 kro ustalenie nierównych udziałów może nastąpić tylko w razie łącznego wystąpienia swoiście powiązanych dwóch przesłanek, a mianowicie - przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu

oraz istnienia ku temu ustaleniu ważnych powodów. Pierwsza z nich leży u podstawy rozstrzygnięcia sądu, gdyż żadne "ważne powody" nie mogą same przez się uzasadniać ustalenia nierównych udziałów, jeżeli stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego jest równy. Z drugiej zaś strony, tę nierówność przyczynienia się do powstania majątku wspólnego bierze się pod uwagę dopiero wtedy, gdy za tym przemawiają "ważne powody". Z reguły dopatrzeć się ich można, ilekroć stosowanie równości udziałów kolidowałoby wyraźnie z zasadą słuszności, tzn., że otrzymanie przez jedno z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do której powstania się ono nie przyczyniło, pozostawałoby w sprzeczności z tą zasadą.

Wskazać należy, że żaden z zainteresowanych w postępowaniu przed Sądem Rejonowym nie wskazał "ważnego powodu", uzasadniającego żądanie ustalenia nierównych udziałów w ich majątku wspólnym. U podłoża stanowisk leży bowiem błędne zapatrywanie sprowadzające ocenę "stopnia", w którym każdy z byłych małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego. Ponadto uczestnik argumentował, że była żona jedynie z tego majątku korzystała i trwoniła do na swoje potrzeby.

Wypada zatem wspomnieć, że przez przyczynienie się do powstania majątku wspólnego, zarówno w literaturze przedmiotu, jak i w orzecznictwie na ogół rozumie się całokształt starań każdego z małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb, a więc nie tylko wysokość zarobków czy innych dochodów osiąganych przez każde z nich, lecz także i to, jaki użytek czynią oni z tych dochodów, czy gospodarują nimi należycie i nie trwonią ich lekkomyślnie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 3 grudnia 1968 r. (III CRN 100/68, OSNCP 1969, poz. 205, 30 listopada 1972 r. (III CRN 235/72) OSNCP 1973, poz. 174, 26 listopada 1973 r. (III CRN 227/73) OSNCP 1974, poz. 189).

Aby zatem mówić o „ważnych powodach” trzeba bowiem wskazać, iż ***zachowaniem małżonka można przypisać naganność, zawinienie, negatywną ich ocenę, w szczególności, że ten małżonek rażąco lub uporczywie naruszał swoje obowiązki wobec rodziny bądź doprowadził do zawinionego rozkładu pożycia. Jako "ważne powody" orzecznictwo wskazuje także na trwonienie majątku, alkoholizm, narkomanię, hazard, czy dokonywanie zbyt ryzykownych operacji finansowych.***

Stosownie do powyższego wskazać trzeba, iż przepis art. 43 § 2 kro., przeniósł ciężar dowodu wykazania przesłanek wynikających z jego treści na uczestnika postępowania –ponieważ to on ponownie zgłosił w apelacji wniosek o ustalenie nierównych udziałów (art. 6 k.c.), czemu jednak, w ocenie Sądu Odwoławczego nie sprostał w żadnej mierze.

Rację miał sąd I instancji, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że wnioskodawczyni wzięła na siebie ciężar prowadzenia domu oraz pomagała uczestnikowi w prowadzonym przez niego gospodarstwie rolnym, jak również podjęła pracę zarobkową kiedy wspólna córka poszła do szkoły, zaś uczestnik wzięł na siebie ciężar utrzymania i zabezpieczenia finansowego rodziny. Ponadto oboje małżonkowie akceptowali taki stan rzeczy.

Z uwagi na powyższe, żądanie w zakresie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym było niezasadne, gdyż każdy z małżonków w równym stopniu przyczyniło się do jego powstania, a tym samym przysługują im równe udziały w tym majątku.

Nieuzasadnione jest także stanowisko skarżącego, że podziałowi podlegają także jak twierdzi skarżący środki pieniężne zabrane przez wnioskodawczynię w wysokości 15000 zł, stanowiące oszczędności stron.

Przede wszystkim brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, że wnioskodawczyni opuszczając miejsce wspólnego zamieszkania zabrała oszczędności w wysokości 6000 zł. Brak jest też dowodu na to aby takie oszczędności były w

ogóle zgromadzone. Tym bardziej, że jak wynika z analizy rachunków bankowych dochody stron były lokowane w banku na rachunkach a nie trzymane w gotówce.

Co do rozliczenia lokaty, to na wstępie należy zauważyć, że Sąd ustala skład i wartość majątku ulegającego podziałowi (art. 567 § 3 w zw. z art. 684 k.p.c.). Skład majątku wspólnego ustala się według chwili ustania tej wspólności, natomiast ich wartość według stanu majątku oraz cen w chwili dokonywania podziału (zob. uchwała Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1969 r., III CZP 12/69, OSNCP 1970, Nr 3, poz. 39, uchwały Sądu Najwyższego z 27 września 1974 r., III CZP 58/74, OSNCP 1975, Nr 6, poz. 90, z 19 maja 1989 r., III CZP 52/89, OSNC 1990, nr 4-5, poz. 60, z 7 kwietnia 1994 r., III CZP 41/94, Biul. SN 1994, Nr 5, poz. 22, z 23 lutego 2018 r., III CZP 103/17, OSNC 2019, nr 2, poz. 13). Z zasady aktualności orzekania (art. 316 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.) wynika, że przedmiotem podziału jest majątek istniejący i w stanie aktualnym na chwilę podziału, którego wartość wyznacza zakres i podstawę rozliczeń. Jak wyjaśniono w orzecznictwie, punktem wyjścia do rozliczeń jest skład majątku wspólnego w chwili ustania wspólności, ale wszelkie zmiany stanu składników mające miejsce między tą chwilą a chwilą działu, związane z ich zużyciem, ze wzrostem lub spadkiem wartości na skutek dokonanych nakładów bądź sytuacji rynkowej, pociągające za sobą skutki majątkowe w postaci różnicy wartości tego majątku, mogą być rozliczane i odpowiednio wyrównywane w postaci spłat lub dopłat (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 23 lutego 2018 r., III CZP 103/17, OSNC 2019, Nr 2, poz. 13).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 10 lipca 2020 r., II CSK 583/18, w świetle art. 45 i 46 k.r.o. oraz 567 § 1 k.p.c., w skład majątku wspólnego podlegającego podziałowi wchodzi składniki majątkowe istniejące w nim w chwili ustania wspólności i znajdujące się w nim jeszcze faktycznie w chwili dokonywania podziału. W ramach postępowania działowego rozliczeniu podlega całość stosunków majątkowych między małżonkami według stanu na dzień ustania wspólności, natomiast przedmiotem podziału pozostaje stan czynny masy majątkowej w czasie orzekania o podziale (tylko aktywa); sąd nie uwzględnia przy podziale majątku wspólnego składników majątku, które po dniu ustania wspólności, a przed dniem podziału, zostały zbyte, utracone, zniszczone lub zużyte przez oboje małżonków lub jednego z nich; na wniosek zainteresowanych rachunkowo uwzględnia ich wartość, jeśli z ustaleń konkretnego przypadku wynika, że zostały zbyte lub zużyte bezpodstawnie, roztrwonione lub umyślnie zniszczone. Zasadą zatem jest dokonywanie podziału majątku, który istnieje dacie ustania wspólności majątkowej małżeńskiej.

W rozpoznawanej sprawie wspólność małżeńska ustała 13 marca 2021r. i Sąd rejonowy słusznie ustalił wysokość środków pieniężnych, które istniały w tej dacie i dokonał ich rozliczenia. Sam fakt, że w lipca 2019 r. wnioskodawczyni zlikwidowała lokatę na kwotę 9000 zł, czyli na prawie dwa lata przed ustaniem wspólności, nie oznacza, że ma ona obowiązek rozliczenia się z niej z uczestnikiem i wchodzi ona do majątku wspólnego.

Możliwe jest co do zasady w razie zabrania takich środków przez jednego z małżonków bez zgody drugiego i przeznaczenia ich na własne cele, sformułowania żądania odszkodowawczego realizowanego na podstawie art. 45 § 1 kro (stosowanego na zasadzie analogii) w zw. z art. 415 k.c., w ramach sprawy o podziału majątku wspólnego. Skutkiem uznania takiego roszczenia za uzasadnione jest uwzględnienie wartości zabranych środków pieniężnych przy określaniu składu majątku wspólnego objętego podziałem, a następnie zaliczenie ich wartości na poczet udziału w majątku wspólnym przypadającego temu z małżonków, z którego winy nastąpiło uszczuplenie majątku wspólnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 1968 r., I CZ 138/68, OSNCP 1969, nr 9, poz. 165, z dnia 4 listopada 1999 r., II CKN 523/98, z dnia 17 kwietnia 2000 r., II CKN 25/00).

Ocena zużycia przez małżonka w czasie trwania wspólności majątkowej przedmiotu majątku wspólnego na cele konsumpcyjne zależy od tego czy było ono uzasadnione potrzebami i dobrem rodziny. Gdy z punktu widzenia wymienionych przesłanek było ono uzasadnione, przedmiot ten przestaje być składnikiem majątku wspólnego (tak: Sąd Najwyższy w postanowieniu z 21 marca 1977 r., III CRN 31/77 - OSNCP rok 1977, z. 2, poz. 243). W przypadku zużycia przez małżonka w czasie trwania wspólności majątkowej, stanowiącej przedmiot majątku wspólnego kwoty pieniężnej ulokowanej na bankowym rachunku oszczędnościowym, na bieżące koszty utrzymania rodziny

w granicach uzasadnionych potrzebami, współmałżonek nie może domagać się rozliczenia tej kwoty przy podziale majątku wspólnego, także wówczas, gdy nastąpiło to bez jego zgody (postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 4 listopada 1999 r. II CKN 523/98).

Podsumowując, w orzecznictwie prezentowany jest pogląd, zgodnie z którym jeśli ulokowane na rachunku bankowym środki stanowiące składnik majątku wspólnego zostały przeznaczone na własne obiektywnie usprawiedliwione potrzeby związane z utrzymaniem jednego z małżonków, choćby zużycie tych składników w czasie trwania wspólności ustawowej nastąpiło bez zgody drugiego współmałżonka, brak jest podstaw do konstruowania odpowiedzialności odszkodowawczej pomiędzy małżonkami (tak między innymi Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 października 2008 roku, II CSK 203/08).

Ze gromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności z historii rachunków bankowych (koperta k. 161 - 167) oraz uzupełniających zeznań każdego z zainteresowanych na rozprawie apelacyjnej (k. 218 - 218 v, minuta 00:05:48 - 00:25:20) wynika, że każdy z byłych małżonków wypłacał pieniądze z konta, które przeznaczał na zaspokajanie potrzeb rodziny lub środki te zostały przez niego w taki czy inny sposób zużyte. Nie zostało przy tym wykazane, aby wnioskodawczyni, która opuściła miejsce zamieszkania zainwestowała pobrane pieniądze lub w dalszym ciągu dysponuje tymi oszczędnościami. Na uwagę zasługuje też fakt, że w tym samym czasie uczestnik postępowania wypłacił kwotę 4000 zł, która jak zeznał zużył na potrzeby wspólnego dziecka. Zważywszy na wysokość pobranej przez wnioskodawczynię kwoty, jej dochody na poziomie pensji minimalnej, nie sposób przyjąć, że nie zużyła tej kwoty na własne potrzeby.

Powyższe prowadzi do wniosku, że wskazywane przez uczestnika środki pieniężne nie podlegają rozliczeniu w niniejszym postępowaniu.

Nieuzasadnione jest także twierdzenie, że uczestnik postępowania nie będzie w stanie uiścić na rzecz wnioskodawczyni ustaloną kwotę tytułem dopłaty.

Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał okoliczności, które uzasadniałyby odroczenie w dłuższym czasie dopłaty należnej od męża na rzecz żony.

Trzeba bowiem mieć na uwadze, iż wyrok rozwodowy zainteresowanych uprawomocnił się 13 marca 2021 roku, wniosek o podział majątku został złożony 7 czerwca 2021 roku, natomiast sąd I instancji wydał postanowienie 29 grudnia 2022 roku, a sąd odwoławczy 1 czerwca 2023 roku.

Taka sytuacja sprawia, że zainteresowani powinni się przygotować i liczyć się z ewentualnością dokonywania spłat i dopłat na swoją rzecz, szczególnie uczestnik, który przejął większość składników wchodzących w skład majątku wspólnego.

Do chwili obecnej uczestnik przez ponad pół roku nie poczynił żadnych kroków, by zapewnić wykonanie zobowiązania, choć wiedział o decyzji Sądu Rejonowego w której zobowiązano go do spłaty.

Wypada też podnieść, że strona skarżąca posiada obecnie dom w którym zamieszkuje wraz z matką i liczne ruchomości, co powoduje, że jest w stanie w okresie wskazanym przez sąd zgromadzić odpowiednią sumę, gdyż ma ku temu możliwości majątkowe. Ponadto w słusznym interesie wierzyciela leży, aby świadczenie na rzecz jego dłużnika zostało jak najszybciej spełnione, a nie w nieskończoność odwlekane. Termin 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia jest zatem terminem odpowiednim.

Dokonując zatem korekty decyzji sądu I instancji, wskazać należy, że wartość całego majątku to suma składająca się z: 22907 zł – wartość nakładów; 14796 zł – wartość ruchomości, 300 zł – wierzytelność z tytułu zezłomowania pojazdu, 27,93 zł i 108,12 – środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, łącznie 38193,05 zł.

Mając na względzie równy podział, to każdy z zainteresowanych powinien uzyskać majątek o wartości 19069,53 zł (38139 zł : 2).

W wyniku dokonanego podziału uczestnikowi przypadł majątek w wysokości 38111,12 zł (22907 zł + 14796 zł + 300 zł + 108,12 zł), zaś wnioskodawczyni w wysokości 27,93 zł.

Wobec powyższego celem wyrównania udziałów, uczestnik powinien dopłacić wnioskodawczyni 19055,56 zł (38111,12 zł : 2), a wnioskodawczyni powinna spłacić uczestnika postępowania 13,96 zł (27,93 zł : 2), co daje kwotę dopłaty na rzecz wnioskodawczyni w wysokości 19041,60 zł (19055,56 zł - 13,96 zł).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienia na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., w sposób opisany w punkcie I a – c sentencji.

Dalej idąca apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie II sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w punkcie III sentencji

Sąd Okręgowy miał na uwadze, że zasadą jest, że w postępowaniu nieprocesowym każdy uczestnik ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.). Wyjątki od niej przewidziane są w art. 520 § 2 k.p.c. - zgodnie z którym, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości oraz w art. 520 § 3 k.p.c. - w myśl którego jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika, przy czym przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. W tzw. sprawach działowych, do jakich należą sprawy o podział majątku wspólnego, nie zachodzi sprzeczność interesów, niezależnie od tego jaki dana strona zgłasza wniosek co do sposobu podziału i jakie stanowisko zajmuje w sprawie. W takich postępowaniach strony są również w równym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania, a ich interesy w zasadzie są wspólne, gdyż polegają na wyjściu ze stanu wspólności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 19 listopada 2011 r., III CZ 46/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 88, z 19 listopada 2011 r., III CZ 47/11, nie publ., z 16 września 2011 r., IV CZ 40/11, nie publ. i in.).

Dlatego też Sąd Okręgowy ustalił, że koszty postępowania apelacyjnego ponoszą zainteresowani w granicach przez siebie dotychczas wydatkowanych.